

Rolnummer 6258
Arrest nr. 120/2016 van 22 september 2016

A R R E S T

In zake : de prejudiciële vragen betreffende artikel 353*bis* van de programmawet (I) van 24 december 2002, gesteld door de Arbeidsrechtbank te Antwerpen, afdeling Hasselt.

Het Grondwettelijk Hof,

samengesteld uit de voorzitters E. De Groot en J. Spreutels, en de rechters L. Lavrysen, A. Alen, T. Merckx-Van Goey, F. Daoût en T. Giet, bijgestaan door de griffier F. Meersschaut, onder voorzitterschap van voorzitter E. De Groot,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. Onderwerp van de prejudiciële vragen en rechtspleging

Bij vonnis van 6 mei 2014 in zake de bvba « DC Plus » tegen de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid, waarvan de expeditie ter griffie van het Hof is ingekomen op 28 augustus 2015, heeft de Arbeidsrechtbank te Antwerpen, afdeling Hasselt, de volgende prejudiciële vragen gesteld :

« - Schendt art. 353*bis* Programmawet (I) *dd.* 24.12.2002 de bepalingen 10 en 11 van de Grondwet doordat het een onderscheid maakt tussen enerzijds werkgevers die werknemers in dienst nemen die ontslagen zijn ingevolge een faillissement in de periode tussen 1.2.2011 en 30.6.2011 (en dus geen recht hebben op een bijdragevermindering), en anderzijds werkgevers die werknemers in dienst nemen die ontslagen zijn ingevolge faillissement vanaf 1.7.2011 ?

- Schendt art. 353*bis* Programmawet (I) *dd.* 24.12.2002 de bepalingen 10 en 11 van de Grondwet doordat het een onderscheid maakt tussen werkgevers die in de periode 1.2.2011 t/m 30.06.2011 werknemers van een herstructurering in dienst nemen en dus van een doelgroepvermindering kunnen genieten, terwijl werkgevers die werknemers van een faillissement, sluiting of vereffening in dienst nemen, in deze periode niet van een doelgroepvermindering kunnen genieten ? ».

Memories zijn ingediend door :

- de bvba « DC Plus », bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. D. Mengels en Mr. E. Aerts, advocaten bij de balie te Hasselt;

- de Vlaamse Regering, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. B. Martel, advocaat bij de balie te Brussel;

- de Ministerraad, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. V. Pertry, advocaat bij de balie te Brussel.

De bvba « DC Plus » heeft ook een memorie van antwoord ingediend.

Bij beschikking van 11 mei 2016 heeft het Hof, na de rechters-verslaggevers T. Merckx-Van Goey en F. Daoût te hebben gehoord, beslist dat de zaak in staat van wijzen is, dat geen terechtzitting zal worden gehouden, tenzij een partij binnen zeven dagen na ontvangst van de kennisgeving van die beschikking een verzoek heeft ingediend om te worden gehoord, en dat, behoudens zulk een verzoek, de debatten zullen worden gesloten op 1 juni 2016 en de zaak in beraad zal worden genomen.

Aangezien geen enkel verzoek tot terechtzitting werd ingediend, is de zaak op 1 juni 2016 in beraad genomen.

De bepalingen van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden toegepast.

II. De feiten en de rechtspleging in het bodemgeschied

Op 17 februari 2011 wordt de bvba « Intens Clean » failliet verklaard door de Rechtbank van Koophandel te Hasselt. Op 21 februari 2011 neemt de bvba « DC Plus » twaalf werknemers in dienst die voorheen werkzaam waren voor die gefailleerde bvba.

Vermits de tijdelijke maatregel inzake de doelgroepvermindering voor werknemers ontslagen als gevolg van een faillissement slechts was verlengd tot 31 januari 2011 en die maatregel slechts permanent werd ingevoerd vanaf 1 juli 2011, kan de bvba « DC Plus » geen aanspraak maken op een vermindering van socialezekerheidsbijdragen voor die werknemers op grond van artikel 353*bis* van de programmawet (I) van 24 december 2002. Desalniettemin heeft de bvba « DC Plus » de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid verzocht om een doelgroepvermindering toe te kennen. Vermits de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid bij gebrek aan wettelijke basis weigerde de doelgroepvermindering toe te kennen, heeft de bvba « DC Plus » op 16 mei 2013 een vordering ingesteld bij de Arbeidsrechtbank te Antwerpen, afdeling Hasselt. De vordering strekte ertoe voor recht te zeggen dat er sprake is van een discriminatie doordat de bvba « DC Plus » geen doelgroepvermindering kan genieten, en de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid te veroordelen tot terugbetaling van 60 021,30 euro.

De Arbeidsrechtbank stelt vast dat het geenszins duidelijk de bedoeling was van de wetgever om de anticrisismaatregelen gedurende enkele maanden te onderbreken, doch dat het veeleer de bedoeling was om de continuïteit van die maatregelen te waarborgen. Volgens de Arbeidsrechtbank waren de redenen waarom de anticrisismaatregelen werden ingevoerd in 2004 en nadien werden uitgebreid en verlengd, namelijk de tewerkstelling in tijden van crisis doen toenemen, eveneens aanwezig in de periode van 1 februari tot 30 juni 2011, zodat de bvba « DC Plus » erop mocht vertrouwen dat, zolang de crisis duurde, de maatregelen van toepassing zouden zijn voor de werknemers ontslagen ingevolge een faillissement. De Arbeidsrechtbank is dan ook van oordeel dat er te dezen sprake zou kunnen zijn van een discriminatie en dat het aangewezen is de bovenvermelde prejudiciële vragen te stellen.

III. In rechte

- A -

A.1.1. De eisende partij voor de verwijzende rechter, de bvba « DC Plus », is van oordeel dat beide prejudiciële vragen bevestigend moeten worden beantwoord.

A.1.2. Wat de eerste prejudiciële vraag betreft, voert de eisende partij aan dat de daarin vergeleken categorieën van werkgevers, namelijk diegenen die werknemers aanwerven die ingevolge een faillissement zijn ontslagen in de periode van 1 februari tot 30 juni 2011 en diegenen die werknemers aanwerven die ingevolge een faillissement zijn ontslagen vanaf 1 juli 2011, zich in dezelfde situatie bevinden doch anders worden behandeld. Het betreft immers niet twee onderscheiden periodes, maar wel één periode die werd onderbroken door een tijdelijke niet-toepasselijkheid van de geïndiceerde maatregel, waarna de maatregel opnieuw – en ditmaal definitief – in werking werd gesteld.

Volgens de eisende partij is het onderscheid louter het gevolg van een lacune in de wetgeving. Het was immers nooit de bedoeling van de wetgever om de geïndiceerde anticrisismaatregel voor enkele maanden te onderbreken. Met de laatste, korte verlenging van die maatregel, die oorspronkelijk van tijdelijke aard was, beoogde de wetgever daarentegen de continuïteit te waarborgen, door die maatregel van kracht te houden totdat de sociale partners een nieuw interprofessioneel akkoord hadden gesloten. Vermits die onderhandelingen langer duurden dan oorspronkelijk gepland, werd een discriminerende situatie tot stand gebracht, zonder dat hiervoor een doel - laat staan een wettig doel - voorhanden was. De redenen voor de invoering van de anticrisismaatregelen waren immers nog steeds aanwezig in de periode van 1 februari tot 30 juni 2011. Het gecreëerde onderscheid is dan ook niet in rechte verantwoord.

A.1.3. Wat de tweede prejudiciële vraag betreft, merkt de eisende partij voor de verwijzende rechter op dat de oorspronkelijke wetgeving inzake de doelgroepvermindering enkel de werknemers viseerde die ontslagen werden in het kader van een herstructurering. Vermits dit discriminerend was ten aanzien van werknemers die het slachtoffer waren van een faillissement, een sluiting of een vereffening van de onderneming, heeft de

wetgever die discriminatie weggewerkt bij de wet van 19 juni 2009 houdende diverse bepalingen over tewerkstelling in tijden van crisis. Door de geviseerde anticrisismaatregel in de periode van 1 februari tot 30 juni 2011 niet van toepassing te verklaren op de werkgevers die werknemers in dienst nemen die werden ontslagen bij een faillissement, een sluiting of een vereffening, heeft de wetgever de onverantwoorde discriminatie tussen beide categorieën van werkgevers opnieuw doen herleven. De eisende partij besluit eruit dat het tijdelijk gecreëerde onderscheid tussen beide vergelijkbare categorieën van werkgevers een onverantwoorde discriminatie inhoudt.

A.2.1. De Ministerraad en de Vlaamse Regering voeren in hun memories aan dat de prejudiciële vragen, minstens gedeeltelijk, onontvankelijk zijn omdat zij niet nuttig zijn voor de beslechting van het bodemgeschil.

Volgens de Ministerraad en de Vlaamse Regering vloeien de aangevoerde verschillen in behandeling immers niet voort uit de in het geding zijnde bepaling, zoals die op het bodemgeschil van toepassing was. Die verschillen zijn daarentegen het gevolg van artikel 31 van de wet van 19 juni 2009 houdende diverse bepalingen over tewerkstelling in tijden van crisis, dat de temporele werkingssfeer van het tweede lid van artikel 353*bis* van de programmawet (I) van 24 december 2002 beperkt tot de werknemers die uiterlijk op 31 januari 2011 werden ontslagen ingevolge een faillissement. Het in de eerste prejudiciële vraag aangevoerde verschil is bovendien het gevolg van het vierde lid van hetzelfde artikel 353*bis*, ingevoegd bij de programmawet van 4 juli 2011, dat voorziet in een doelgroepvermindering voor de werknemers ontslagen ingevolge een faillissement vanaf 1 juli 2011. Vermits die bepaling slechts in werking is getreden op 1 juli 2011, was zij niet van toepassing ten tijde van het bodemgeschil.

Het Hof zou zich in de plaats van de wetgever stellen indien het de in het geding zijnde bepaling ongrondwettig zou verklaren omdat de eisende partij voor de verwijzende rechter geen aanspraak kan maken op een doelgroepvermindering voor het in dienst nemen, op 21 februari 2011, van werknemers die na 31 januari 2011 werden ontslagen ingevolge een faillissement. Het verhelpen van die leemte zou vereisen dat artikel 353*bis*, vierde lid, van de programmawet (I) van 24 december 2002 ongrondwettig wordt verklaard, enerzijds, in zoverre het niet toepasselijk is op werknemers die als gevolg van een faillissement werden ontslagen vanaf 1 februari 2011, en, anderzijds, in zoverre het niet met terugwerkende kracht in werking is getreden zodat het ook zou gelden voor een indienstneming op 21 februari 2011. De wetgever heeft nochtans kennelijk niet gewild om de temporele werkingssfeer van de regeling inzake de doelgroepvermindering bij de laatste verlenging ervan uit te breiden, noch heeft hij geopteerd voor de retroactieve inwerkingtreding van het vierde lid van voormeld artikel 353*bis*.

A.2.2. In ieder geval zou het onderwerp van de prejudiciële vragen moeten worden beperkt. De aangevoerde ongrondwettigheid betreft immers enkel de doelgroepvermindering voor werknemers die werden ontslagen ingevolge een faillissement, en niet de doelgroepvermindering voor werknemers die werden ontslagen ingevolge een sluiting of een vereffening.

A.2.3. Wat de eerste prejudiciële vraag betreft, beroepen de Ministerraad en de Vlaamse Regering zich op de vaste rechtspraak van het Hof dat een ongelijke behandeling die het resultaat is van verschillende regelingen die toepasselijk zijn op verschillende tijdstippen, geen aanleiding kan geven tot een schending van het gelijkheids- en non-discriminatiebeginsel. Overeenkomstig die rechtspraak zouden de categorieën die in de eerste prejudiciële vraag in het geding zijn, niet met elkaar kunnen worden vergeleken. Op het ogenblik dat de bvba «DC Plus» de in het kader van een faillissement ontslagen werknemers heeft aangeworven, kon zij immers geen toepassing maken van het tweede of het vierde lid van artikel 353*bis* van de programmawet (I) van 24 december 2002.

Het feit dat nadien een soortgelijke regeling is ingevoerd, doet aan het voorgaande geen afbreuk. Uit de loutere omstandigheid dat een wetgever zijn beleid voor de toekomst wijzigt, vloeit geen discriminatie voort. Dit zou slechts het geval zijn indien het gebrek aan overgangsregeling ertoe zou leiden dat een categorie van personen wordt gediscrimineerd. In de prejudiciële vraag wordt evenwel niet gesuggereerd dat te dezen het ontbreken van een overgangsregeling, en meer in het bijzonder het gebrek aan terugwerkende kracht van het nieuwe vierde lid van artikel 353*bis* van de programmawet (I) van 24 december 2002 discriminerend zou zijn. De Ministerraad en de Vlaamse Regering zijn van oordeel dat een werkgever niet rechtmatig kan verwachten dat een tijdelijke crisismaatregel ongewijzigd wordt verlengd in de tijd. Integendeel, doordat de tijdelijkheid reeds bij de aanvang vaststond, kan van een discriminerend verschil in behandeling geen sprake zijn.

De Ministerraad en de Vlaamse Regering wijzen daarbij ook op de ruime beoordelingsmarge van de wetgever bij het bepalen van zijn sociaal-economisch beleid en bij de besteding van overheidsmiddelen. De uitbreiding van bepaalde doelgroepverminderingen zou zware financiële gevolgen hebben gehad. De wetgever had dan ook een aanzienlijke discretionaire ruimte om ter zake keuzes te maken en vermocht in ieder geval de in het geding zijnde maatregel te doen aflopen zonder te voorzien in een overgangsregeling met eerbiedigende werking. Het feit dat de wetgever op een later tijdstip besloot om, met ingang van 1 juli 2011, een structurele maatregel in te voeren voor de werknemers ontslagen ingevolge een faillissement, doet daaraan geen afbreuk. Het is immers niet omdat de wetgever op een bepaald moment tijdelijke anticrisismaatregelen stopzet, dat hij niet meer kan beslissen om één of meer van die maatregelen later in te voeren als structurele maatregel.

A.2.4. Wat de tweede prejudiciële vraag betreft, voeren de Ministerraad en de Vlaamse Regering aan dat zij op een kennelijk verkeerd uitgangspunt berust. De verwijzende rechter gaat er immers van uit dat de werkgevers die in de periode van 1 februari tot 30 juni 2011 werknemers ontslagen ingevolge een faillissement in dienst nemen, geen recht hebben op een bijdragevermindering. Uit de in het geding zijnde bepaling vloeit evenwel enkel voort dat werkgevers die werknemers in dienst nemen die ingevolge een faillissement zijn ontslagen in de voormelde periode geen doelgroepvermindering krijgen voor die aanwervingen. Vermits de verwijzende rechter een kennelijk verkeerde lezing geeft aan de in het geding zijnde bepaling, behoeft de tweede prejudiciële vraag geen antwoord.

A.2.5. Ondergeschikt zijn de Ministerraad en de Vlaamse Regering van oordeel dat de tweede prejudiciële vraag ontkennend moet worden beantwoord. Zij wijzen daarbij opnieuw op de ruime discretionaire beoordelingsmarge van de wetgever bij het bepalen van zijn sociaal-economisch beleid, in het bijzonder wanneer hij maatregelen neemt ter bestrijding van een algemene economische crisis. De wetgever had *ab initio* klaarblijkelijk de intentie om de doelgroepvermindering slechts tijdelijk uit te breiden tot werknemers die werden ontslagen ingevolge een faillissement. De Ministerraad en de Vlaamse Regering zien niet in waarom het in de tijd beperkte karakter van die uitbreiding ongrondwettig zou zijn.

A.2.6. In ieder geval is het door de wetgever gemaakte onderscheid tussen de werknemers ontslagen na een herstructurering en de werknemers ontslagen na een faillissement redelijk verantwoord. Ook op andere punten van het arbeids- en socialezekerheidsrecht worden de gevolgen van herstructurerings- en faillissementen anders behandeld. De Ministerraad en de Vlaamse Regering verwijzen ter zake naar de specifieke regelingen inzake outplacement, inzake tewerkstellingscellen en inzake werkloosheid met bedrijfstoelag bij herstructurerings- en faillissementen.

Er is dan ook geen schending van het gelijkheids- en non-discriminatiebeginsel doordat de regeling inzake de doelgroepvermindering bij een herstructurering permanent in de tijd geldt, terwijl die regeling bij een faillissement niet geldt voor werknemers ontslagen in de periode van 1 februari tot 30 juni 2011. De wetgever kon immers terecht oordelen dat de noodwendigheden van een onderneming in herstructurering van een andere aard zijn dan die van een onderneming in staat van faillissement. Dit geldt des te meer nu de werkgever bij een herstructurering, anders dan bij een faillissement, van overheidswege verplicht is om zich voor de wedertewerkstelling van de ontslagen werknemers in te spannen. De doelgroepvermindering vormt aldus een ondersteuning voor de snelle wedertewerkstelling van de ontslagen werknemers, zodat de werkgevers de herstructurering snel achter zich kunnen laten.

A.3.1. In haar memorie van antwoord neemt de eisende partij voor de verwijzende rechter over wat in haar memorie werd uiteengezet. Zij voegt daaraan toe dat het Hof krachtens artikel 27, § 2, *in fine*, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 de mogelijkheid heeft om de prejudiciële vragen te herformuleren indien zij onduidelijk zouden zijn.

A.3.2. Wat de eerste prejudiciële vraag betreft, benadrukt de eisende partij voor de verwijzende rechter nog dat de geviseerde maatregel geenszins « een overduidelijk tijdelijk karakter » had. De maatregel werd immers voortdurend verlengd. Ook uit de parlementaire voorbereiding blijkt duidelijk dat de wetgever de bedoeling had om de anticrisismaatregelen te bestendigen, en niet om ze tijdelijk te onderbreken. De eisende partij betwist dat het een beleidskeuze was om de geviseerde maatregel slechts met een maand te verlengen. Uit de parlementaire voorbereiding blijkt immers dat de verlenging slechts van korte duur was, enerzijds, omdat men ervan uit kon gaan dat er bijna een akkoord tussen de sociale partners bestond en, anderzijds, omdat er op dat ogenblik slechts een Regering van lopende zaken was. De parlementaire voorbereiding geeft aldus duidelijk aan dat het de bedoeling was om te komen tot structurele maatregelen, die op dat ogenblik niet konden worden ingevoerd gelet op de beperkte bevoegdheden van de Regering van lopende zaken.

In zoverre de Ministerraad en de Vlaamse Regering aanvoeren dat de kosten voor de verlenging van de anticrisismaatregelen op werkgelegenheidsvlak 4,7 miljoen euro per maand bedroegen, merkt de eisende partij op dat nergens wordt vermeld welke van de verschillende anticrisismaatregelen welke kosten vertegenwoordigt, zodat dit argument inzake de kosten niet opgaat.

A.3.3. Wat de tweede prejudiciële vraag betreft, benadrukt de eisende partij voor de verwijzende rechter dat de uitbreiding in 2009 van de doelgroepvermindering tot de werknemers ontslagen ingevolge een faillissement, niet louter een maatregel betrof « genomen in het kader van de brede beleidsruimte van de wetgever bij zijn sociaal-economisch beleid ». De maatregel strekte er daarentegen toe een bestaande discriminatie weg te werken.

Volgens de eisende partij is de vergelijking die de Ministerraad en de Vlaamse Regering maken tussen de situatie van een onderneming in herstructurering en die van een onderneming in staat van faillissement niet ter zake dienend. De prejudiciële vraag betreft immers de discriminatie tussen werkgevers naargelang zij een werknemer in dienst nemen die is ontslagen ingevolge een herstructurering dan wel ingevolge een faillissement, en gaat dus niet over de situatie van de ex-werkgever van die werknemers. Het is bovendien logisch dat er een verschil bestaat tussen werknemers ontslagen ingevolge een herstructurering en werknemers ontslagen ingevolge een faillissement : het betreft immers vergelijkbare, en niet gelijke categorieën van personen. Er kan dan ook een verschil bestaan tussen beide categorieën, op voorwaarde dat dit verschil berust op een objectief criterium en redelijk verantwoord is, hetgeen te dezen niet het geval is.

- B -

B.1.1. Het Hof wordt ondervraagd over artikel 353*bis* van de programmawet (I) van 24 december 2002, dat bepaalt :

« De werkgevers bedoeld in artikel 335 kunnen genieten van een doelgroepvermindering voor werknemers ontslagen in het kader van een herstructurering tijdens het kwartaal van indienstneming en tijdens een aantal kwartalen die er op volgen, wanneer zij dergelijke werknemers, slachtoffer van een herstructurering, in dienst nemen door toedoen van een tewerkstellingscel.

De bepalingen van het eerste lid zijn eveneens van toepassing op de werkgevers bedoeld in artikel 335 wanneer zij werknemers in dienst nemen die als gevolg van het faillissement, de sluiting of de vereffening van de onderneming ontslagen worden.

De Koning bepaalt, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, wat wordt verstaan onder werknemers ontslagen in het kader van een herstructurering, evenals wat dient te worden verstaan onder tewerkstellingscel.

Onverminderd artikel 31 van de wet van 19 juni 2009 houdende diverse bepalingen over tewerkstelling in crisis, is dit artikel van toepassing voor de werknemers die als gevolg van faillissement, sluiting of vereffening van de onderneming ontslagen worden vanaf 1 juli 2011 ».

B.1.2. De verwijzende rechter wenst van het Hof te vernemen of de in het geding zijnde bepaling de artikelen 10 en 11 van de Grondwet schendt, doordat de werkgevers die werknemers in dienst nemen die ingevolge het faillissement, de sluiting of de vereffening van

een onderneming werden ontslagen in de periode van 1 februari tot 30 juni 2011, geen doelgroepvermindering kunnen genieten, terwijl, enerzijds, de werkgevers die werknemers in dienst nemen die ingevolge het faillissement, de sluiting of de vereffening van een onderneming werden ontslagen vanaf 1 juli 2011 en, anderzijds, de werkgevers die werknemers in dienst nemen die ingevolge een herstructurering werden ontslagen in de periode van 1 februari tot 30 juni 2011, wel een doelgroepvermindering kunnen genieten.

Uit de motivering van het verwijzingsvonnis blijkt dat de verwijzende rechter in wezen wenst te vernemen of de in het geding zijnde bepaling de artikelen 10 en 11 van de Grondwet schendt, doordat de doelgroepvermindering gedurende een periode niet van toepassing was voor de werknemers ontslagen ingevolge het faillissement, de sluiting of de vereffening van een onderneming, namelijk voor de ontslagen in de periode van 1 februari tot 30 juni 2011, zonder dat daarvoor een redelijke verantwoording zou bestaan.

Gelet op de onderlinge samenhang van beide prejudiciële vragen, worden zij samen behandeld.

B.2. Het geding voor de verwijzende rechter betreft een werkgever die op 21 februari 2011 werknemers in dienst heeft genomen die werden ontslagen ingevolge de faillietverklaring van een onderneming, op 17 februari 2011.

Het Hof beperkt zijn onderzoek tot die situatie.

B.3.1. De in het geding zijnde bepaling maakt deel uit van afdeling 3 van titel IV, hoofdstuk 7, van de programmawet (I) van 24 december 2002, dat de doelgroepverminderingen regelt.

De doelgroepvermindering is een forfaitaire vermindering van de werkgeversbijdragen voor de sociale zekerheid voor welbepaalde doelgroepen. Het betreft een maatregel aangenomen met het oog op de bevordering van de tewerkstelling, waarvan de toepassing aan strikte voorwaarden is onderworpen (zie de artikelen 335 en volgende van de programmawet (I) van 24 december 2002). Oorspronkelijk werden vijf doelgroepen beoogd, namelijk de oudere werknemers, de langdurig werkzoekenden, de nieuwe werkgevers, de jonge

werknemers en de werkgevers die tot een collectieve arbeidsduurvermindering overgaan of een vierdagenweek invoeren.

B.3.2. Het in het geding zijnde artikel 353*bis*, dat voorziet in een doelgroepvermindering voor werkgevers die werknemers in dienst nemen die werden ontslagen in het kader van een herstructurering, werd in de programmawet van 24 december 2002 ingevoegd bij artikel 25 van de programmawet van 22 december 2003. Die maatregel strekte ertoe « bij herstructurerings alle betrokken partijen maximaal te motiveren om extra inspanningen te doen bij het zoeken naar nieuwe kansen op werk voor de ontslagen werknemers » (*Parl. St.*, Kamer, 2003-2004, DOC 51-0473/001, p. 23).

B.3.3. Bij artikel 30 van de wet van 19 juni 2009 houdende diverse bepalingen over tewerkstelling in tijden van crisis werd die maatregel uitgebreid tot de werkgevers die werknemers in dienst nemen die werden ontslagen ingevolge het faillissement, de sluiting of de vereffening van een onderneming, door de invoeging van het huidige tweede lid in artikel 353*bis* van de programmawet (I) van 24 december 2002.

De parlementaire voorbereiding vermeldt dat die uitbreiding ertoe strekt « een einde te maken aan een onverklaarbare discriminatie op onze arbeidsmarkt tussen enerzijds werknemers die hun baan hebben verloren ingevolge een herstructurering en anderzijds diegenen bij wie dit wegens een faillissement is gebeurd » (*Parl. St.*, Kamer, 2008-2009, DOC 52-2003/003, p. 8). In dezelfde zin werden nog andere verklaringen afgelegd (*ibid.*, pp. 9-12 en 30-32).

Anders dan de doelgroepvermindering voor werknemers ontslagen bij een herstructurering doch zoals de andere crisismaatregelen van de wet van 19 juni 2009, betrof de doelgroepvermindering voor werknemers ontslagen bij het faillissement, de sluiting of de vereffening van een onderneming een tijdelijke maatregel. Meer in het bijzonder was die maatregel slechts van toepassing voor de werknemers die als gevolg van het faillissement, de sluiting of de vereffening van een onderneming werden ontslagen in de periode van 1 juli tot 31 december 2009. Aan de Koning werd de bevoegdheid gegeven om, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad en na advies van de Nationale Arbeidsraad, de toepassing van die maatregel te verlengen tot uiterlijk 30 juni 2010, « indien de economische toestand het rechtvaardigt » (oorspronkelijk artikel 31 van de wet van 19 juni 2009).

De doelgroepvermindering voor werknemers ontslagen ingevolge het faillissement, de sluiting of de vereffening van een onderneming werd achtereenvolgens verlengd tot 30 juni 2010 bij artikel 137 van de wet 30 december 2009 houdende diverse bepalingen, tot 30 september 2010 bij artikel 29 van de wet van 19 mei 2010 houdende fiscale en diverse bepalingen, tot 31 december 2010 bij artikel 1 van het koninklijk besluit van 28 september 2010 tot verlenging van de toepassing van de maatregelen bepaald bij de titels 1, 2 en 3 van de wet van 19 juni 2009 houdende diverse bepalingen over tewerkstelling in tijden van crisis en bij hoofdstuk 13 van titel 10 van de wet van 30 december 2009 houdende diverse bepalingen en tot 31 januari 2011 bij artikel 196 van de wet van 29 december 2010 houdende diverse bepalingen (I).

B.3.4. Bij artikel 3 van de programmawet (I) van 4 juli 2011 werd een vierde lid ingevoegd in artikel 353*bis* van de programmawet (I) van 24 december 2002, dat voorziet in een permanente doelgroepvermindering voor de werknemers ontslagen ingevolge het faillissement, de sluiting of de vereffening van een onderneming. Meer in het bijzonder is de doelgroepvermindering krachtens het nieuwe vierde lid « van toepassing voor de werknemers die als gevolg van faillissement, sluiting of vereffening van de onderneming ontslagen worden vanaf 1 juli 2011 ». De parlementaire voorbereiding vermeldt ter zake :

« De wet van 19 juni 2009 houdende diverse bepalingen over tewerkstelling in tijden van crisis bevatte een aantal tijdelijke maatregelen die tot doel hadden om het aantal ontslagen ten gevolge van de crisis te beperken.

Titel III voorzag de aflevering van een verminderingskaart ‘ herstructureringen ’ aan werknemers die ontslagen werden in het kader van een faillissement, sluiting of vereffening. Deze verminderingskaart liet toe dat, indien de werknemer het werk hervat bij een nieuwe werkgever, de nieuwe werkgever in aanmerking komt voor een doelgroepvermindering van de sociale werkgeversbijdragen en de werknemer kan genieten van een vermindering van de persoonlijke bijdragen voor de sociale zekerheid. Het gaat om dezelfde voordelen als voor werknemers die ontslagen zijn in het kader van een collectief ontslag.

Deze crisismaatregel was van toepassing op de werknemers die ontslagen werden in de periode van 1 juli 2009 tot eind januari 2011.

Met dit hoofdstuk wordt aan deze maatregel een permanent karakter gegeven en zal de verminderingskaart ‘ herstructurering ’ worden afgeleverd voor alle ontslagen in het kader van een faillissement, sluiting of vereffening indien dit ontslag plaatsvindt vanaf 1 juli 2011 » (*Parl. St.*, Kamer, 2010-2011, DOC 53-1481/001, p. 3).

B.4. Doordat de permanente regeling van de doelgroepvermindering voor de werknemers ontslagen ingevolge een faillissement krachtens het vierde lid van artikel 353*bis* van de programmawet (I) van 24 december 2002 slechts van toepassing is op de ontslagen die plaatsvinden vanaf 1 juli 2011, terwijl de tijdelijke regeling, zoals bepaald in het tweede lid van datzelfde artikel 353*bis*, een laatste keer werd verlengd tot 31 januari 2011, geldt de doelgroepvermindering niet voor de werknemers die ingevolge een faillissement werden ontslagen in de periode van 1 februari tot 30 juni 2011.

B.5.1. De Ministerraad en de Vlaamse Regering voeren aan dat de prejudiciële vragen niet nuttig zijn voor de beslechting van het bodemgeschil. De daarin aangevoerde verschillen in behandeling zouden immers niet hun oorsprong vinden in het in het geding zijnde artikel 353*bis* van de programmawet (I) van 24 december 2002, maar in artikel 31 van de wet van 19 juni 2009 houdende diverse bepalingen over tewerkstelling in tijden van crisis, dat de temporele werkingssfeer van het tweede lid van voormeld artikel 353*bis* bepaalt, en in het vierde lid van hetzelfde artikel 353*bis*, dat pas in werking is getreden op 1 juli 2011, zodat het niet van toepassing was ten tijde van het bodemgeschil.

B.5.2. In de regel komt het de verwijzende rechter die het Hof een vraag stelt toe vast te stellen welke de normen zijn die toepasselijk zijn op het aan hem voorgelegde geschil, en, algemener, na te gaan of het antwoord op een prejudiciële vraag nuttig is om dat geschil te beslechten. Enkel wanneer het antwoord klaarblijkelijk niet nuttig is om het geschil te beslechten, met name omdat de in het geding zijnde norm klaarblijkelijk niet erop van toepassing is, vermag het Hof te beslissen dat de prejudiciële vraag geen antwoord behoeft.

B.5.3. De aangevoerde verschillen in behandeling hebben betrekking op de doelgroepvermindering voor werknemers ontslagen ingevolge het faillissement, de sluiting of de vereffening van een onderneming, zoals daarin wordt voorzien in de in het geding zijnde bepaling. Zoals blijkt uit B.3.3 en B.3.4, is het ingevolge de wijzigingen van de in het geding zijnde bepaling, bij artikel 31 van de wet van 19 juni 2009 en bij artikel 3 van de programmawet van 4 juli 2011, dat het door de verwijzende rechter aangeklaagde verschil in behandeling bestaat.

Het blijkt bijgevolg niet dat het antwoord op de prejudiciële vragen klaarblijkelijk niet nuttig zou zijn voor de oplossing van het bodemgeschil.

De exceptie wordt verworpen.

B.6. Er is geen redelijke verantwoording voor de uitsluiting van de werknemers ontslagen ingevolge een faillissement in de periode van 1 februari tot 30 juni 2011 van het voordeel van de doelgroepvermindering. De redenen die de invoering van de doelgroepvermindering voor die categorie van werknemers verantwoordden, namelijk de bevordering van hun wedertewerkstelling en de gelijke behandeling met de werknemers ontslagen ingevolge een herstructurering, blijken immers evenzeer te gelden voor de werknemers ontslagen ingevolge het faillissement van een onderneming in de periode van 1 februari tot 30 juni 2011 als voor de werknemers die voordien of nadien werden ontslagen.

B.7. De in het geding zijnde bepaling is niet bestaanbaar met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in zoverre zij niet van toepassing is op de werknemers die als gevolg van het faillissement van een onderneming werden ontslagen in de periode van 1 februari tot 30 juni 2011.

B.8. Vermits de in B.6 gedane vaststelling van de lacune is uitgedrukt in voldoende nauwkeurige en volledige bewoordingen die toelaten de in het geding zijnde bepaling toe te passen met inachtneming van de referentienormen op grond waarvan het Hof zijn toetsingsbevoegdheid uitoefent, staat het aan de verwijzende rechter een einde te maken aan de schending van die normen.

B.9. De prejudiciële vragen dienen bevestigend te worden beantwoord.

Om die redenen,

het Hof

zegt voor recht :

Artikel 353*bis* van de programmawet (I) van 24 december 2002 schendt de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in zoverre het niet van toepassing is op de werknemers die als gevolg van het faillissement van een onderneming werden ontslagen in de periode van 1 februari tot 30 juni 2011.

Aldus gewezen in het Nederlands en het Frans, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, op 22 september 2016.

De griffier,

De voorzitter,

F. Meersschaut

E. De Groot